

REGULATÍVY
PRE USPORIADANIE ÚZEMIA
HOSPODÁRSKO – SÍDELNEJ AGLOMERÁCIE
KOŠICE

REGULATÍVY PRE USPORIADANIE ÚZEMIA HOSPODÁRSKO - SÍDELNEJ AGLOMERÁCIE KOŠICE

Mestské zastupiteľstvo mesta Košice vydáva pre realizáciu územného plánu hospodársko – sídelnej aglomerácie Košice tieto regulatívy :

A Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie územného plánu hospodársko-sídelnej aglomerácie Košice je totožné s územím Košice-mesto, ktoré je zároveň totožné s územným vymedzením pojmu hospodársko-sídelná aglomerácia Košice.

B. Smerná veľkosť a bytová výstavba

Mesto Košice malo podľa sčítania ľudu v roku 1991 (marec) celkom 235 160 obyvateľov trvalo bývajúcich. K navrhovanému obdobiu r.2000 uvažovať so smerným rastom obyvateľstva mesta Košice na stav trvalé ubytovaných 259 866. Vytvárať podmienky pre výstavbu nových bytov v počte cca 10 600 bytov v období r.1994 – 2000.

- 1) Uvažovať s vývojom koeficientu obývanosti bytov v Košiciach oproti r.1991 2,96 obyv./ b.j. na 2,89 obyv./ b.j. k r. 2000.

C. Urbanistická koncepcia

- 1) Považovať za hlavné priestorovo-kompozičné osi mesta existujúcu severojužnú os prechádzajúcu historickým námestím (Hlavná ul.) pokračujúcu ul.Komenského na severe a Južnou triedou na juh a východozápadnú kompozičnú os v trase Štúrovu ulicu – Námestie osloboditeľov – Palackého ul. pokračujúca na východ do centra priestoru Heringeš a na západ do centra mestských časti Západ a KVP. Každú investíciu v priestore hlavných kompozičných osí je potrebné zhodnotiť z hľadiska dlhodobého utvárania a kultivácie týchto priestorov. **Chrániť uličné priehľady na architektonické dominanty mesta. Chrániť vedutu historického jadra, osobitne dominantné pôsobenie kostolných veží historického jadra, Kalvárie a kostolov pridružených obcí.**
- 2) Za centrálnu mestskú zónu považovať územie mestskej pamiatkovej rezervácie a plochy na ňu bezprostredne naväzujúce, priestor Námestia osloboditeľov a naväzujúce časti priestorov hlavných kompozičných osí. U investícií na území centrálnej mestskej zóny je potrebné uplatňovať nároky na najvyššiu kvalitu urbanistického a architektonického riešenia.

- 3) Rozvoj obytnej funkcie realizovať formou výstavby rodinných domov, bytových domov a zmiešaných foriem a to dostavbou priestoru Ťahanoviec, v menších rozptýlených celkoch (lokality Kopa-Girbeš, Pereš, Lorinčík, Košická Nová Ves, Krásna nad Hornádom atď), dostavbou prelúk rekonštrukciami a nadstavbami.
- 4) Rozvoj výrobnjej funkcie orientovať:
- a) do priestoru Bočiar, pokiaľ ide o prevádzky s možným negatívnym dopadom na životné prostredie a v prípadoch plošne náročných investícií,
  - b) na dostavbu a intenzifikáciu výrobných obvodov Košice – Juh, Košice – Sever a rozptýlených plôch výroby a skladov,
  - c) do zón drobných aktivít
  - d) na polyfunkčné plochy v prípade nerušivých prevádzok,
- Vo výrobných a skladových areáloch ponechať minimálne 20% pozemku bez zástavby a bez umelých povrchov, tieto plochy využiť pre umiestnenie zelene.**
- 5) Funkcia zotavenia bude na území HSA Košice realizovaná hlavne formou krátkodobej – každodennej rekreácie v priestoroch :
lesopark, Kavečany, Hornád a na rozptýlených plochách verejnej zelene, športu, záhradiek. Priestor Hornádu rozvíjať ako kontinuálnu zónu rekreácie s ťažiskovými priestormi Anička, stred, Jazero, Jazero Krásna.
V záhradkárskych lokalitách umožniť výstavbu objektov individuálnej rekreácie pri dodržaní týchto limitov: zastavanosť pozemku do 10%, odstup objektu od hraníc pozemku min. 2m, zastavaná plocha maximálne 50 m², jedno nadzemné podlažie s možnosťou využitia podkrovia a podpivničenia.
- 6) Rezervovať potrebné plochy pre výstavbu školskej, zdravotníckej, kultúrnej, sociálnej, administratívno-správnej a obchodno-obslužnej vybavenosti, a to v súlade s potrebami proporcionálneho rozvoja aglomerácie a mesta Košíc s prihliadnutím na jeho funkciu centra celého regiónu
- 7) Dbať na zachovanie existujúcich plôch verejnej zelene, rezervovať plochy pre verejnú zeleň na dosiahnutie výmery, ktorá zodpovedá urbanistickým ukazovateľom, postupne realizovať verejnú zeleň hlavne v lokalitách:
- pri sladovni,
  - svahy pod Furčou,
  - údolie Bangortu,
  - Povrazová ulica,
  - Luník VIII – svahy,
  - pri Hornáde,
  - sídlisko Ťahanovce
- 8) Rešpektovať záujmy poľnohospodárskej výroby na riešenom území, v tejto súvislosti:

- orientovať výstavbu prednostne na poľnohospodársky nevyužívané plochy, pôdu nižších bonitných tried, enklávy PPF v zastavanom území,ä
  - postup výstavby voliť tak, aby nevznikli prekážky obrábania a prístupu k PPF,
  - postupne likvidovať zdroj škodlivín územného charakteru (napr.Magnezitka), ktoré znehodnocujú pôdu.
- 9) Rešpektovať záujmy poľnohospodárskej výroby na riešenom území, v tejto súvislosti:
- orientovať výstavbu prednostne na poľnohospodársky nevyužívané plochy, pôdu nižších bonitných tried, enklávy PPF v zastavanom území,ä
  - postup výstavby voliť tak, aby nevznikli prekážky obrábania a prístupu k PPF,
  - postupne likvidovať zdroj škodlivín územného charakteru (napr.Magnezitka), ktoré znehodnocujú pôdu.

10) U polyfunkčných plôch musí byť podiel druhej funkcie minimálne 20 % i prípadnej tretej funkcie minimálne 20% z celkovej plochy lokality. U monofunkčných plôch sa pripúšťa umiestnenie doplnkových funkcií, ktoré svojím charakterom nie sú rušivé voči základnej funkcii, spolu do 19% z celkovej plochy lokality. V lokalite Kasárne kpt.Jaroša sa požaduje zachovanie verejnej zelene na ploche minimálne 30%.“

D/ Doprava

I . Cestná doprava

1. Rešpektovať územným plánom kategorizovanú komunikačnú sieť a túto funkciu spresniť v rámci dopravného generelu
2. Za hlavné automobilové komunikácie považovať:
  - a) diaľničné privádzače: severný – od Prešova po mimoúrovňovú križovatku Prešovská, Hlinkova, Sídlisko Dargovských hrdinov, východný – od Michaloviec s privedením k Vyšnému Opátskemu, južný od MR do priestoru Nižné kapustníky a západný – od Rožňavy po križovatku Červený rak.
  - b) vnútorný rýchlostný okruh tvorený cestami: Prešovská, Južné nábregie, Nižné kapustníky, komunikačné prepojenia VSS – Červený rak,
  - c) vonkajší rýchlostný okruh odpojením z diaľnice D-1 pri obci Košické Olšany prechádzajúci križovatkou pri obci Sady nad Torysou s pokračovaním na križovatku Krásna nad Hornádom so západným odklonom cez križovatku s cestou I/68 južne od obce Šebastovce až po napojenie na cestu I/50.

3. Považovať za základný komunikačný systém trasy komunikácií: Južná trieda, Komenského, ul.Štúrova, - Námestie osloboditeľov – Palackého ul., ul. Hlinkova, Watsonova – Tr. SNP – Alejová a vnútorný okruh mesta vytvorený ulicami Moyzesova – Rastislavova – Jantárová – Štefánikova. – Hviezdoslavova s prepojením na vonkajší okruh.

4. Za základný systém mestskej hromadnej dopravy považovať električky a trolejbusy. Autobusovú dopravu uvažovať ako doplnkovú dopravu.

5. Ponechať územnú rezervu pre predĺženie električkových tratí do obytných zón , Košická Nová Ves, východné mesto, Ťahanovce.

6. Rezervovať plochy pre vozovňu električiek a autobusov v priestore 8. výrobného okrsku v Krásnej nad Hornádom.

7. Vymedziť plochy pre statickú dopravu v hospodársko-sídelsej aglomerácii Košice u odstavných a parkovacích plôch podľa stupňa automobilizácie v pomere 1:3. Formu riešenia odstavných plôch prispôsobiť plošným možnostiam územia s budovaním viacúčelových parkovacích garáží, najmä v ťažiskových priestoroch.

II. Železničná doprava

1. Uvažovať vo výhľade na zabezpečenie vzrastu prepravných výkonov a presmerovania záťaže v dôsledku výstavby južného železničného ťahu so zvýšením priepustnosti trati Košice – Rožňava a Košice – Kysak, s dobudovaním železničného uzlu Košice a s rozšírením železničnej stanice Krásna nad Hornádom pre osobnú i nákladnú dopravu.

2. Vytvoriť územné rezervy pre postupné vymiestnenie kontajnerového prekladiska do priestoru krásna nad Hornádom.

III. Letecká doprava

Vybudovať na letisku Košice – Barca (letisko s podmienkami pre medzinárodnú prevádzku)

- novú letiskovú budovu s kompletným vybavením,

- dopravné napojenie letiska na nadradený komunikačný systém.

E. Technická infraštruktúra

I. Vodné hospodárstvo

1. Úprava odtokových pomerov

- a) zabezpečiť ochranu mesta Košice na sto ročnú vodu, postupným dobudovaním hrádzi na Hornáde
- b) prehodnotiť prietoky na Myslavskom potoku a na základe toho navrhnúť potrebnú rekonštrukciu tak, aby bol schopný bez vybreženia časti mesta odvieť vody z povodia, s ohľadom na zvýšený odtok vôd z dôvodu intenzívnej zástavby v jeho povodí,
- c) pozornosť venovať záchytným jarkom, potôčikom a kanálom na území mesta. Dbieť na ich náležitú údržbu ich správcami
- d) vytvárať podmienky pre zadržiavanie dažďovej vody na zastavanom území mesta (vsakovaním, zachytávaním v nádržiach, jazierkach, využívaním pre úžitkové účely)**

2. Zásobovanie pitnou vodou

Vybilancovaná potreba pitnej vody :

- v r. 1991	1 650l/s,	t.j.580 l /obyv/deň
- v r. 2000	1 842, 21/s	t.j.584 l /obyv/deň
- v r. 2010	2 v146, l/s	t.j.594 l /obyv/deň

- a) Na krytie bilančnej potreby vody pre HSA mesta Košice a skupinový vodovod a vykázanými bilančnými deficitmi je potrebné vybudovať vodnú nádrž Tichý potok, transportný systém na dopravu z Prešova cez prívod z vodnej nádrži Starina úsek Prešov – Košice, ktorý je potrebné intenzifikovať. Pre prípad, že vodná nádrž Starina sa bude využívať prevažne na zásobovanie zemplínskeho regiónu, je potrebné pre Košice zabezpečiť vodnú nádrž Medzev, alebo iný zdroj.
- b) Pre možnosť distribúcie vody z východných zdrojov v potrebnej kapacite Starina, Tichý potok, je nutné rekonštruovať výtlak UČS – Kalvária – Terasa na DN 700 /realizačná dokumentácia vypracovaná v r.1991/ a predĺžiť /dobudovať/ prívod DN 800 od vodojemu Červený rak III po Popradskej ceste, v úseku ZŠ Trebišovská po vodojem Terasa s prepojením DN 150 na DN 300 v Toryskej ul. po Uherovu.
- c) Vybudovať vodovod DN 1000 v úseku ČR I. pozdĺž Myslavského potoka po vyústenie Rastislavovej ul. do Alejovej za dožívajúce potrubie DN 600, ktoré je aj nedostatočnej kapacity.
- d) Na území Starého mesta vymeniť a rekonštruovať dožitú potrubie vodovodu, ktoré je v prevádzke od r.1905.
- e) Pre zabezpečenie potrebných kapacít je potrebné prepojiť vodovody DN 500 v Rastislavovej, Alžbetinej pozdĺž Moyzesovej ul. dobudovať vodovod DN 300 v Jantárovej ul. od Cottbusu po Južnú triedu. Vybudovať zásobné potrubie DN 400 pozdĺž IV. výrobného okrsku po VIII. výrobný okrsk /výrobný okrsk

s potravinárskym priemyslom je zásobený u lokálnych vlastných studní medzi trasami ŽSR/.

f) Pre navrhované lokality IBV a KBV vypracovať štúdie k územnoplánovacej dokumentácii s konkrétnym vyšpecifikovaním potrebných vodárenských zariadení a tieto situovať do verejných pozemkov.

3.Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd.

a) Dokončiť rozostavanú 2. stavbu rozšírenia ČOV – biologický stupeň a kalové hospodárstvo s kapacitou 024 – 15801/s.

b) Rekonštruovať existujúcu ČOV s Q24 – 7341/s, s riešením nitrifikácie a denitrifikácie ako 3. stavbu rozšírenia kapacit ČOV mesta Košice pre krytie súčasných potrieb a výhľadu po r. 2010.

c) Vybudovať – rekonštruovať odľahčovací uzol na Námestí osloboditeľov stavba „ Rekonštrukcia kanalizačného zberača AVI „, ktorá podmieňuje aktivity na Námestí osloboditeľov a rekonštrukciu kanalizácie na Hlavnej ul.

d) Vymeniť stokový materiál na území Starého mesta, ktorý je dožitý / po prevádzkovaní od r. 1905 v kritickom stave / a tiež na sídliskách Mier, Mlynský náhon, Padhradová, Luník II a Luník III, kde boli pre DN 300 až 500 mm použité provizórne materiály / cementovopieskové rúry bez armovania.

e) Riešiť nevyhovujúce odkanalizovanie ľavobrežnej časti Čermel'ského potoka, ktoré je nad rámec povodia hlavného zberača A, stoku B1 V. / areál PKO, Podhradová / s prevedením do zberača B1.

f) Rekonštruovať dolný úsek zberača AXIV s vylúčením odľahčenia do jarku za cintorínom, rekonštrukciu odľahčenia OV po sútoku s AXV a prepojením na zberač D v Barci.

g) Dobudovať zdvojenie zberača B1DN 2200 v úseku od križovatky Dargovských hrdinov po napojenie stoky B1 – I, zo sídliska Ťahanovce.

h) Rekonštruovať všetky odľahčenia s príslušnými úsekmi zberača okrem vypínacích pred ČOV tak, aby pomer riadenia bol min. 1 : 5 , alebo na odvedenie kritického dažďa s aplikáciou dažďových nádrží / podľa aktualizácie generelu kanalizácie mesta v r. 1991 HYCO Bratislava/.

i) Vzhľadom na predpokladaný ďalší rozvoj mesta v oblasti Košickej Novej Vsi, situovať t.č. projektovanú ČOV pre mestskú časť Košickej Novej Vsi s kapacitou 4000 EO / 1. etapa 2000 EO / tak, aby sa tam mohla umiestniť aj ČOV pre 25 000 EO, alebo je potrebný návrat k pôvodnej koncepcii odkanalizovania zberačom „C“ s prečerpaním do systému mestskej kanalizácie.

j) Pre navrhované lokality IBV a KBV vypracovať štúdie s vyšpecifikovaním druhu a rozsahu kanalizácie s posúdením ich recipiehtu.

II. Energetika

1. Zásobovanie elektrickou energiou.

a) V zdrojovej časti:

- zabezpečiť obnovu TEKO I do r. 2000 s elektrickým výkonom 200 MW do siete 110 kV.
- zabezpečiť výstavbu nových zdrojov tepla v lokalitách nepokrytých z CZT. Realizovať s kombináciou výrobou tepla a elektriny s celkovým elektrickým výkonom 40 MW do siete 22 kV do r. 2000.

b) V sústave ZVN a VVN :

- do roku 2000 v TR 400/110 kV Moldava zvýšiť transformačný výkon na 2x330 MVA, v TR 400/220 kV Lemešany realizovať výmenu TR na 500 MVA.
- do r. 2000 v transformovaní Košice – Západ zvýšiť transformačný výkon na 2x40 MVA.
- po r.2000 uvažovať s výstavbou nových Transformovaní 110/22 kV Košice – Centrum a Košice – Luník s napájacími 110 kV vedeniami Moldava – Košice Luník – Lemešany a Košice – Juh – Košice – Centrum.
- po r.2000 uvažovať so zvýšením transformačného výkonu v transformovaní Košice – Furča na výkon 2x40 MVA.

2. Zásobovanie teplom.

a) Znižovať spotrebu tepla existujúcej zástavby jej zatepľovaním a zlepšenou reguláciou odberu tepla (vypínanie v nepracovnom čase, zónová regulácia).

b) Postupne vylúčiť spaľovanie uhlia v areáli mesta vrátane kotolne TEKO. U každej rekonštrukcie existujúcej kotolne , ako aj pri riešení zdrojov pre novú výstavbu, posúdiť optimálny variant technického riešenia zásobovania teplom z nasledujúcich možností :

- pripojenie na SCZT TEKO,
- vlastný tepelný zdroj len s výrobou tepla,
- vlastný tepelný zdroj so združenou výrobou tepla a elektriny.

c) Pri výstavbe nových teplovodov i horúcovodov uprednostňovať bezkanálovú technológiu z predom izolovaných rúr. Hlavné akcie pri rozvoji tepelných sietí sú:

- prevod zásobovania Sídlička Nad jazerom na horúcovod,
- dokončenie zokruhovania vetvy na Ťahanovce a vetvy na KVP so sieťou mesta.

d) Prechod na spaľovanie len zemného plynu v TEKO a obnovu dožívajúcich kotlov spojiť s vhodnou úpravou technológie (zvýšením podielu kogenerácie tepla a elektriny) tak, aby nedošlo k zvýšeniu ceny dodávaného tepla pre obyvateľstvo z toho titulu.

3. Zásobovanie zemným plynom.

Vybudovať distribučné STL plynovody do nových rozvojových území a dobudovať plynovody v existujúcej zástavbe s cieľom zakruhovania.

III. Spoje

V náväznosti na smerný územný plán zabezpečiť vypracovanie technického projektu úseku spojov včítane trás diaľkových káblov s navrhnutou urbanistickou koncepciou.

F. Ochrana a tvorba životného prostredia.

Na zásadné zlepšenie stavu životného prostredia je potrebné :

1. Zabezpečiť ďalšie znižovanie pevných a plyných emisií ako aj ostatných negatívnych vplyvov na životné prostredie mesta Košice.

a) Trvať na zastavení tepelnej prevádzky Košického magnezitu š.p. v závode Ťahanovce po r.1995. Eliminovať a regulovať antropogénne vplyvy na územiach ovplyvňovaných ťažbou a výrobou magnezitu.

b) Na zmiernenie negatívnych vplyvov Teplárne kryť výrobu tepla vyšším podielom spaľovania zemného plynu s postupným vylúčením spaľovania uhlia. Pri rekonštrukcii Teplárne presadzovať ekologicky výhodnejšie technológie, pokračovať v likvidácii tzv. neekologických kotolní napojením ich rozvodov na centrálnu sieť, alebo ich rekonštrukciou s použitím nových progresívnych technológií výroby tepla.

c) Znížiť negatívny dopad prevádzky VSŽ technologickými opatreniami a realizáciou ďalších investičných akcií na zníženie emisií.

2. Zabezpečiť prevádzku spaľovne TKO v Kokšov – Bakši po r.1998 s dodržaním stanovených limitov znečistenia.

Koncepciu riešenia odpadového hospodárstva a spôsob nakladania s odpadmi na území mesta Košice uplatňovať v zmysle Programu odpadového hospodárstva mesta Košice.

3. Na hospodárskych dvoroch v Krásnej nad Hornádom, Barci, Šebastovciach, Poľove a Šaci prispôbiť stav hospodárskych zvierat tak, aby PHO nezasahovali do obytnej zóny.

Stabilizovať prevádzku Benzinolu v Ťahanovciach bez možnosti zvyšovania kapacity.

Nerozširovať ťažobné územie magnezitu za hranicu medzných vplyvov ťažby – 300 m n.h.

4. rešpektovať ochranné pásmo 50m od oplotenia u nových cintorínov resp. u rozširovaných jestvujúcich cintorínov

5. rešpektovať ochranné pásmo železnice obojstranne 60m od osi krajnej koľaje

G. Prvá etapa výstavby.

1. Prostredníctvom nástrojov a orgánov územného plánovania orientovať investičnú výstavbu v prvom rade na využívanie prelúk a enkláv v zastavanom území, devastovaných plôch, na ekonomické využitie zastavaného územia, hlavne areálov výroby a skladov.
2. Realizáciou komunikácií a inž. sietí v predstihu vytvárať podmienky pre rozvoj na nových plochách.
3. Uprednostňovať racionálnejšie využívanie zastavaného územia pred extenzívnym rozvojom a to formou rekonštrukcií, reštrukturalizácie, intenzifikácie, riešením vlastníckych vzťahov, privatizáciou.

H. Vypracovanie ďalšej územnoplánovacej dokumentácie

1. Prijatie zmien ÚPN HSA Košice rieši len najzávažnejšie akútne problémy územnoplánovacej prípravy na území mesta. So zreteľom na dlhodobú absenciu systémového riešenia danej problematiky je nutné bezodkladne prikročiť k spracovaniu nového územného plánu sídelného útvaru Košice.
2. Zabezpečiť vypracovanie dopravného generalu mesta Košice.
3. Dopracovať návrh L ÚSES do podoby schváleného územnoplánovacieho podkladu, ktorý bude kompatibilný s ÚPN HSA Košice.
4. Zabezpečiť vypracovanie územných plánov zóny pre ucelené časti mesta, ktoré si vyžadujú podrobnejšie riešenie, napr.: centrálna mestská zóna, rekreačná zóna Hornád, Kopa-Girbeš, Heringeš atď. **a pri rozsiahlej výstavbe rodinných domov**
5. Zabezpečiť vypracovanie vyhládavacej štúdie pre skládku TKO.

CH. Záverečné ustanovenia

1. Za verejnoprospešné stavby v zmysle § 108 zákona č.50/1976 Zb. je treba považovať :
  - rýchlostné komunikácie, diaľničné privádzače,
  - zberné komunikácie B1,

- hlavné kanalizačné zberače,
- čistiarne odpadových vôd,
- hlavné vodovodné rády,
- vodojemy, úpravne vody, čerpacie stanice vody,
- 220 kV a 110 kV vedenia,
- rozvodne 110/22 kV,
- hlavné horúcovody,
- vysokotlakové a stredotlakové plynovody
- skládka Myslava
- **stavby a pozemky pre úpravy vyplývajúce z požiadavky na zabezpečenie ochrany mesta pred povodňami, v zmysle bodu I/1:/a),b) týchto regulatívov**
- **plochy verejnej zelene vymedzené vo výkrese č.3**
- **ostatné zberné komunikácie B2 a prístupové komunikácie v zmysle výkresu č.3“**

Uvedené stavby sú vyznačené vo výkresoch č.3,4,5,6, aktualizovaného ÚPN HSA Košice.

Verejnoprospešné stavby technickej infraštruktúry v detailnejšom riešení a plochy pre verejnoprospešné stavby včítane občianskeho vybavenia a verejnej zelene sú vymedzené územnoplánovacou dokumentáciou na úrovni stupňa zóny.

2. Pre reguláciu a koordináciu investičnej výstavby a všetkých činností prebiehajúcich na území hospodársko-sídelskej aglomerácie Košice sú záväzné tieto regulatívy a urbanistická koncepcia priestorového usporiadania s určením využitia plôch dokumentovaná vo výkrese č.3.
3. Riešenie ostatných otázok nezahrnutých do bodu 2. je treba považovať za smerné.
4. Zmeny záväznej časti Územného plánu hospodársko-sídelskej aglomerácie Košice mesto môže povoliť len Mestské zastupiteľstvo mesta Košice.